© Javier Naval

Un trozo invisible de este mundo

de **Juan Diego Botto**

direcció **Sergio Peris-Mencheta**

Teatre Lliure Montjuïc – del 12 al 29 de setembre

Un trozo invisible de este mundo

de **Juan Diego Botto** direcció **Sergio Peris-Mencheta**

---

intèrprets **Juan Diego Botto / Astrid Jones**

veu en off Yoguine **Efe Igharo Asiuwhu**

---

escenografia **Sergio Peris-Mencheta** i **Carlos Aparicio** / vestuari i atrezzo **Carlos Aparicio** / il·luminació **Valentín Álvarez** / espai sonor **Carlos Bonmatí** / disseny d'ambient i efectes sonors **Pelayo Gutiérrez** / música original **Alejandro Pelayo** / tema *Plus bleu que tes yeux* **Édith Piaf** / tema *Taka Ka Ve* **Astrid Jones**

---

ajudant de direcció **Rosalía Martínez** / director tècnic **Manuel Fuster** / director tècnic i tècnic de llums en gira **Manolo Ramírez** / regidor en gira i gerent de la companyia **Carlos Aparicio** / maquinista en gira **Arturo López** / ajudant de producció **Laura Hernández** / gestió i producció **Nur Levi** / directora de producció **Lola Alonso** / comunicació de la companyia **María Díaz** / distribució **Producciones Teatrales Contemporáneas**

---

serveis audiovisuals **Ainara Pardal** / estudis d'enregistrament **La Bocina** / construcció d'escenografia **Miguel Infante**

---

coproducció **Producciones Cristina Rota** i **Teatro Español**

---

agraïments **Diego Saldaña, Olga Rodríguez, Cristina Rosino, Ricardo Varez, Seidou Kasama, Farid Fatmibenali, Marcos Zhang, Beata Waraknek, Rafael Gasanalien, Meenaskshi Fernandes, Gina Asiuwhu, Ignaro Asiuwhu, Pablo Rodríguez "Pampa", Ismael Navarro, Pablo Seoane, Ferrocarril Clandestino, Women's Link, SOS Racismo, Brigadas Derechos Humanos, CEAR, Viviana Waisman, Cristina Sánchez Velásquez, Sílvia Miranda, Paul Laverty, Carlos Primo, Montse Ortega Fernández, Víctor Monigote, Alejandro Pelayo, Joaquín Mazón, Mónica Runde** i als tècnics de les Naves del Español.

Gratitud infinita a **Cristina Rota**.

---

espectacle en castellà / durada **1h. 40' sense pausa**

22/09 col·loqui amb la companyia després de la funció

horaris: de dimarts a divendres a les 20:30h. / el dissabte a les 21h. / el diumenge a les 18h.
preus: 22€ / 29€ (dimarts i dimecres, dia de l'espectador) / 24,65€ amb descompte

Escrita per Juan Diego Botto i dirigida per Sergio Peris Mencheta, l'obra és una successió de monòlegs de cinc personatges que aborden dos temes propers que de vegades es confonen: la immigració i l'exili.

Sense paternalisme i sense tòpics, la peça mira de posar noms i cognoms a les xifres i estadístiques dels titulars de premsa i explica històries inspirades en persones i experiències reals: un agent de policia que pensa que en aquest país no hi cap ningú més; un immigrant que truca a la seva dona des d'un locutori per explicar-li com va tot a la distància; una dona subsahariana que explica al seu fill com va viatjar a Europa i els obstacles que va trobar al "primer món"; un jove que relata la seva experiència davant la tortura a l'Argentina dels '70; i un home que, carregat de sarcasme, filosofa sobre què suposa ser lluny de casa i perdre-ho tot per un exili polític.

Des de la ironia i l'humor *Un trozo invisible de este mundo* parla de la solitud, de la necessitat de viure en societat, de la lluita per mantenir-se surant, de la pèrdua i de curar les ferides.

Aquests textos (*Arquímedes*, *Locutorio*, *Carta al hijo, Turquito* i *El privilegio de ser perro*) s'han basat i inspirat en persones i experiències reals, conegudes gràcies a la col·laboració de diverses organitzacions i ONG's, a les quals l'autor deu un agraïment enorme.

Sobre l'obra

Des de l'antiga Grècia fins als nostres dies no són poques les civilitzacions que han estat jutjades per la seva manera d'afrontar el fenomen migratori, pels valors que les portaven a concedir o arrabassar a un individu la ciutadania i amb ella, el dret de pertinença a un col·lectiu.

Actualment no existeix cap país del nord del planeta que no sigui receptor de viatgers, de turistes, d'exiliats o d'immigrants. En un món globalitzat, el fenomen migratori és una realitat ineludible. Teníem moltes ganes de parlar de la immigració i de l'exili –dos temes que es toquen i es confonen– per apropar-nos a aquestes persones que s'amaguen darrera dels titulars de la premsa i les informacions televisives.

No són pocs els qui diuen que els immigrants són els més grans emprenedors de tota societat. A països com els Estats Units, la tradició de valorar qui està disposat a deixar-ho tot enrere per intentar conquerir un món millor és pràcticament una llegenda fundacional. Aquests actuals 'Marco Polo' disposats a afrontar la duresa del desert i les inclemències del mar, que viatgen des 'de baix', amb els estalvis de tota una vida, són un excel·lent material literari i teatral.

També ho són els desarrelats, els exiliats, els qui s'han trobat expulsats contra la seva voluntat de les seves terres, arrencats del seu passat, de la seva història, de les seves famílies. Aquest desarrelament que veiem des de l'*Antígon* de Sufoca-les als *Exiliats* de James Joyce també és un material que ens permet parlar de la solitud de l'ésser humà i de la seva necessitat de conviure en societat; gairebé diríem de la necessitat imprescindible del grup per guarir l'individu.

Des d'un altre punt de vista, a l'obra també és present la por dels qui veuen en els nous visitants el perill que se'ls arrabassi l'estabilitat social.

Aquest espectacle intenta apropar-se sense paternalismes, sense condescendència, sense llocs comuns, a uns personatges que es troben entre nosaltres i que lluiten en molts casos per mantenir surant la vida, la família, la dignitat o l'esperança en el futur. Tots arrosseguen algun tipus de pèrdua i tots lluiten per curar les ferides.

Volíem, però, abordar un tema tan propens al drama des del més gran sentit de l'humor possible, perquè la vida mateixa s'endolceix amb l'humor quan no hi ha cap més remei per tirar endavant.

L'obra escull un format de monòlegs per accentuar la sensació de solitud d'uns personatges que intenten trobar el seu lloc en aquest món. La peça engega amb un policia o guardià de duanes, una mena de porter de les fronteres, que ens explica per què, segons la seva opinió, en aquest país ja som massa. El següent és un jove que des d'un locutori parla amb la seva dona. Entre nombrosos i diversos malentesos anem coneixent la solitud d'aquest home i com troba a faltar la seva família.

Ens endinsem després en el relat d'una dona africana que explica al seu fill els motius pels quals va marxar del seu poble natal per intentar garantir-li un futur i una vida millor.

Si els tres primers textos se centren en la immigració, els dos últims aborden el tema de l'exili. El primer ens situa a l'Argentina dels 70, en plena dictadura, i ens presenta un home que dóna testimoni del seu últim dia en un centre de tortura. Vint anys després coneixem el seu cosí, exiliat a Espanya, a través d'un monòleg carregat d'ironia, d'humor i d'amargor, en el qual ens explica la seva lluita per trobar un lloc que pugui anomenar seu.

Samba Martine, d'El Congo, va morir després de passar 40 dies al Centre d'Internament per a Estrangers d'Aluche. Al seu enterrament a Madrid hi havia la seva mare. Tot plorant va repetir aquesta frase una vegada rere l'altra: 'Jo que et vaig parir, no et puc abraçar. Jo que et vaig veure créixer, no et puc abraçar'. Les seves paraules em van ressonar a les orelles durant molts dies. Llavors vaig decidir escriure alguna cosa respecte d'això. Després van arribar canvis legislatius que afectaven els immigrants i llavors les ganes d'escriure van créixer fins a fer-se una necessitat.

Gairebé totes les històries d'aquesta obra estan inspirades en experiències pròpies i alienes, en fets reals –el més evident és el de Samba, esmentada al text *Mujer*– i en les anècdotes que diverses persones em van relatar generosament. He volgut plasmar tota la ironia, el sentit de l'humor i el drama que em van transmetre, sense paternalisme ni condescendència.

Parlo de la immigració i de l'exili, potser perquè en l'origen de la migració s'amaga la desigualtat que marca el compàs del planeta, potser perquè parlar dels altres és parlar de nosaltres. Deia John Berger que qui accepta la desigualtat com a normal es converteix en un ésser fragmentat. En aquests moments de crisi és més necessari que mai tenir espais on reflexionar sobre la realitat.

Nosaltres hem volgut portar a escena un petit fragment d'aquesta realitat, un tros invisible d'aquest món, per pensar-lo col·lectivament.

Juan Diego Botto

Migrador: s'anomena migrador l'individu que es trasllada d'una zona geogràfica a una altra, una situació que comporta un canvi dels costums i un procés de readaptació a les circumstàncies noves. Tothom que es mou, que transita, que busca, que no s'acontenta, que posa en dubte i es posa en dubte. I que així descobreix permanentment, i se sorprèn i s'adapta permanentment, i permanentment lluita.

Qui permanentment no s'estableix.

Qui cada vegada torna a reinventar casa seva. Qui es reinventa a cada casa. Qui tornant a començar de zero, reneix.

Aquesta obra podria ser…

…un retrat d'aquests Marco Polos moderns, el viatge dels quals comença i s'acaba en una pastera, amagats sota d'un camió, o saltant una tanca…

…i de passada, un recordatori del fet que demà ja és avui, i que en qualsevol moment ens pot tocar fer les maletes i anar-nos-en…

…i de passada, una invitació a despertar la nostra condició de migradors, d'exiliats, de no permanents…

…de passada, sempre de passada.

Sergio Peris-Mencheta

Juan Diego Botto

Nascut a l'Argentina el 1975, Juan Diego Botto és autor de *Despertares y celebraciones*, dirigida per Cristina Rota, i *La última noche de la peste* dirigida per Víctor García León. A més de dramaturg i actor de teatre, és un reconegut actor de cinema. Quan tenia només 5 anys va participar en *Juego de Poder* de Fausto Canel. Després de fer diverses pel·lícules durant la seva adolescència, fer el paper protagonista a *Historias del Kronen* de Montxo Arméndariz marca l'inici de la seva exitosa carrera. *Martin Hache* d'Adolfo Aristarain, *Silencio roto* de Montxo Armendáriz o *Plenilunio* d'Imanol Uribe entre altres, fan que directors internacionals es fixin en ell i el tinguin en compte per al repartiment de *The dancer upstairs* de John Malkovich, *Bordertown* de Gregory Nava o *El Greco* de Iannis Smaragdis, amb la que va obtenir el Premi al Millor Actor al Festival Internacional de El Cairo. La seva carrera com a actor de cinema és molt extensa, i el seu últim film estrenat ha estat *Dictado*, el 2012. Ha estat guardonat amb un Fotogramas de Plata al Millor Actor per la seva interpretació de *Hamlet* i nominat al Premio de la Unión de Actores i als Fotogrames de Plata com a millor actor per *Un trozo invisible de este mundo*.

Astrid Jones

Astrid Jones va començar com a cantant a l'escena madrilenya del soul i r&b. La seva primera trobada amb el teatre musical va ser participant a *El Musical de Broadway* i *Canciones de Disney* al Teatro Nuevo Apolo i al Teatro Lara de Madrid. Però la seva trajectòria professional sempre ha anat orientada cap a la música negra: soul, jazz, gospel, ritmes africans etc. Ha participat en projectes d'alguns dels intèrprets més representatius d'aquests estils a nivell nacional. Entre altres coses, forma part del cor Gospel Factory (Madrid), treballa amb el productor de soul Carlo Coupé al grup Wondertronix i desenvolupa el seu projecte personal sota el nom de Astridnacho & Alex Ikot, amb el qual presenta un repartiment de temes propis del soul amb pinzellades de jazz, folk i ritmes africans.

Sergio Peris-Mencheta

Actor madrileny consolidat a nivell nacional i internacional, nascut el 1975. Ha fet tant cinema com televisió i teatre. Polifacètic, com a director de teatre ha dirigit *Incrementum*, de Georges Pérec, una peça que es va presentar dues temporades als escenaris a les Naves del Español i a la seva Sala Pequeña, i *Tempestad*, de W. Shakespeare entre altres.

Conegut també en televisió i cinema, va participar a la sèrie *Al salir de clase*, sèrie de Tele5 en la qual va ser-hi diversos anys. Ha participat a *Los Borgia*, fent el paper de Cesar Borgia, pel·lícula dirigida per Antonio Hernández amb qui ha tornat a col·labrar a *Capitán Trueno* i a *El Santo Grial*. Anteriorment Sergio va ser dirigit per José Luís Garci a les pel·lícules *Tiovivo C. 1950* i *Luz de Domingo*.

Fora d'Espanya també ha intervingut a *Agentes Secretos*, pel·lícula francesa, i en anglès a *Resident Evil: Ultratumba* acompanyat per Milla Jovovich.

A la petita pantalla també ha participat a diverses tv movies com *Isabel mi Reina*, *23-F Historia de una traición*, *Arroz y Tartanas*, i sèries com per exemple *Tierra de Lobos*.

Recentment ha estat guardonat amb el Premio Ceres a Millor Director per *La Tempestad* i *Un trozo invisible de este mundo*.